

Esitys kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen taksaksi 1.1.2024 / Lausuntopyyntö

TEKPALV 11.10.2023 § 101
407/14.06.01.00/2023

Valmistelija

Tekninen johtaja

Alueellinen jätehuoltolautakunta valmistelee 1.1.2024 voimaan tulevaa jätetaksaa. Jätetaksa sisältää luettelon käytettävistä jätemaksuista koskien mm. Virtain kaupunkia.

Jätelain 79 §:n mukaan kuntalaisille ja muille asianosaisille on varattava vaikutusmahdollisuus asiaan hallintolain 41 §:n mukaisesti ennen jätetaksan hyväksymistä. Jätehuoltolautakunta varaaa alueen kunnille mahdollisuuden antaa lausuntonsa asiasta. Mahdolliset lausuntopyyntö on toimitettava jätehuoltolautakunnalle viimeistään 9.11.2023 klo 15:45 mennessä.

Yleistä jätetaksasta

Jätelain (646/2011) 78 §:n mukaan kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jättemaksuilla katetaan kaikki kustannukset, joita aiheutuu lakisääteisen kuntavastuullisen jätehuollon toteuttamisesta (esim. jätteiden kuljetus, käsittely ja hyötykäyttö, neuvonta, tiedotus ja valistus, jätehuollon kehittäminen ja investointeihin varautuminen). Jättemaksuilla katetaan myös lakisääteisten jätehuollon viranomaistehtävien hoitaminen. Jätelain luvussa 9 säädetään jätemaksun ja sen perustana olevan jätetaksan laadinnasta. Jätetaksa on asiakirja, joka sisältää luettelon käytössä olevista jätemaksuista ja niiden laskentaperusteista yksikköhintoineen. Kunnassa on oltava voimassa oleva jätetaksa, jotta julkisoikeudellista jätemaksua voidaan periä. Jätetaksan mukaisten maksujen on vastattava kunnan tarjoamaa jätehuollon palvelutasoa ja mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

Jätetaksa koskee kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvia jätteitä, kuten asumisen ja julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan jätteitä. Taksa ei koske saostus- ja umpisäiliölietteitä, kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvia jätteitä eikä alueellista putkikeräysjärjestelmää, joille on omat taksansa.

Jätetaksa ja merkittävimmät muutokset

Jätetaksaesityksen mukaisesti jätetaksan rakenne on sama kuin vuonna 2023. Jättemaksu koostuu perusmaksusuudesta sekä järjestetyn jätehuollon maksusta. Järjestetyn jätehuollon maksu on maksu jäteastioiden tyhjennyksistä tai aluejätepisteen käytöstä. Samoin kuin aikaisempina vuosina, perusmaksu sisältyy edelleen aluejätepisteiden käyttäjien vuosimaksuun sekä kiinteistöittäisessä jätehuoltopalvelussa sekajätteen keräysvälineen yksikköhintaan.

Jättemaksun perusmaksusuutta esitetään korotettavaksi 10,2 prosenttia vuoden 2024 jätetaksaan. Korotusesitys johtuu perusmaksulla katettavien palveluiden kustannusten noususta. Jätekeskusten, jäteasemien ja ekopisteiden ylläpito- ja kuljetuskustannukset nousevat noin 7 prosenttia. Jäteasemaverkoston investointien pääomakulut nousevat myös n. 30 prosenttia. Lisäksi perusmaksulla katettavat jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannukset nousevat noin 6, 1 prosenttia jätelain ja jätehuoltomääräysten tuomien velvoitteiden vuoksi.

Samoin perustein nousevat myös lakisääteisen jäteneuvonnan ja -viestinnän kustannukset (korotus noin 5,3 prosenttia). Lisäksi tekstiilijätteen erilliskeräysvelvoitteen jatkokäsittelyn kustannukset nousevat n. 135,2 prosenttia.

Perusmaksusuudeksi vuodelle 2024 esitetään vakinaiselle asuinkiinteistölle/huoneistolle 23,97€ (alv 0%) /vuosi ja vapaa-ajan asunnolle 12,68 € (alv 0 %) /vuosi.

Samoin kuin vuonna 2023, jätemaksun perusmaksusuudella esitetään katettavaksi tiedotusta ja neuvontaa, kotitalouden vaarallisten jätteiden jätehuoltoa, jäteasemien ja ekopisteiden hoitoa sekä jätehuoltoviranomaisen kustannuksia. Poikkeuksena aiempiin vuosiin biojätehuoltoa ei enää esitetä tuettavaksi jätetaksan sisäisesti siten, että osa biojätehuollon kustannuksista sisällytetään sekajätteen jätetaksan perusmaksusuuteen. Biojätteen käsittelystä aiheutuvat kustannukset esitetään jatkossa tuettavaksi sekajätteen käsittelyhinnalla jätelain etusijajärjestyksen mukaisesti.

Liitteessä 2 on esitetty jätetaksaesityksen hinnoittelumuutokset verrattuna vuoden 2023 jätetaksaan.

Uusina elementteinä taksaesitykseen on tuotu kiinteistökohtaisiin lisätöihin kuuluva jäteastian täyttöasteen seurantapalvelu. Jäteastioiden täyttöasteen seuranta on toivottu erityisesti kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöissä syntyvän jätemäärän seurantaan. Kuljettaja voi pyynnöstä raportoida jäteastioiden täyttöasteen vapaaehtoisena maksullisena lisäpalveluna. Toisena uutena elementtinä taksaesitykseen on tuotu suurten ajoneuvonosturilla tyhjennettävien jätessäiliöiden irtokansilisiä. Muutos on tuotu taksaesitykseen aluehallintoviraston työturvallisuutta koskevaan suositukseen perustuen. Irtokansilisillä pyritään ohjaamaan isojen jätessäiliöiden kansien muuttamista saranallisiksi.

Jäteastioiden tyhjennysmaksut

Jäteastioiden tyhjennysmaksut koostuvat noudosta, kuljetuksesta ja käsittelystä. Noudon ja kuljetuksen kustannuksiin vaikuttavat kuljetusmatka ja keräysvälinetyyppi. Lisäksi jäteastioiden tyhjennysmaksu sisältää jätehuoltomääräysten mukaisen jäteastian (140l, 240l, 360l, 660l ja 770l).

Vuoden 2024 jäteastioiden tyhjennysmaksuja esitetään muutettavaksi kuljetusurakkakustannusten muutoksiin sekä seka- ja biojätteen käsittelykustannusten yhdistämiseen perustuen.

Kuljetusurakoiden kustannusten arvioidaan nousevan noin 12,9 prosenttia. Alue- ja astiakohtaisia eroja kuitenkin syntyy kilpailutuksen ja urakkasopimusten mukaisten indeksikorotusten seurauksena eri urakka-alueilla.

Kustannustasomuutokset on viety taksaan alue- ja astiakohtaisesti.

Ylöjärven, Sastamalan, Ikaalisten, Parkanon, Mänttä-Vilppulan ja **Virtain 140- 660 litran jäteastioiden tyhjennyshintoihin esitetään 0,79- 2,21 € hintojen korotusta per astiatyhjennys kunnasta ja keräysvälinetyypistä riippuen.** Pintakeräysasioiden kunta- ja asiakaskohtaiset tyhjennys hinnat on esitetty liitteessä 1.

Syväkeräyssäiliöiden tyhjennyshintoihin esitetään muutoksia koko toimialueelle siten, että hinta per tyhjennys laskee enimmillään 16,63 € ja nousee enimmillään 12,23 €, kunnasta ja astiakoosta riippuen. Syväkeräyssäiliöiden kunta- ja astiakohtaiset tyhjennys hinnat on esitetty liitteessä 1.

Vaihtolavasäiliöiden osalta jätetaksassa määrätään säännönmukaisesti ainoastaan vaihtolavasäiliöiden perusmaksu- ja kuljetusosuus, mutta

käsittelymaksuosuus on painoperusteinen, jolloin käsittelymaksu peritään tuotetun jätteen määrän mukaisesti. Vaihtolavasäiliöiden tyhjennyshintoihin esitetään muutoksia siten, että hinta per tyhjennys laskee enimmillään 90, 56 € ja nousee enimmillään 56, 00 € kunnasta ja astiakoosta riippuen. Vaihtolavasäiliöiden kunta- ja astiakohtaiset tyhjennys hinnat on esitetty liitteessä 1.

140 – 660 litran biojäteastioiden tyhjennyshintoihin esitetään muutoksia siten, että hinta per tyhjennys laskee enimmillään 3,18 € ja nousee enimmillään 1,25 € kunnasta ja astiakoosta riippuen. Biojätteen syväkeräyssäiliöiden tyhjennyshintoihin esitetään muutoksia siten, että hinta per tyhjennys laskee enimmillään 10,03 € ja nousee enimmillään 12, 76 € kunnasta ja astiakoosta riippuen. Biojäteastioiden kunta- ja astiakohtaiset tyhjennys hinnat on esitetty liitteessä 1.

Pakkausjätteiden maksut

Muovin ja kartongin keräykseen on aiemmasta poiketen lisätty pyörällisille pinta- astioille myös toinen maksuluokka. Enintään 240 litran astioiden tyhjennys hinnat ovat jatkossa alemmat kuin yli 240 litran astioiden tyhjennys hinnat. Maksuluokka enintään 240 litraiset astiat käsittää 140 ja 240 litran pinta- astiat ja maksuluokka enintään 770 litraiset astiat käsittää 360,660 sekä 770 litran astiat. Muutos on tuotu taksaesitykseen siksi, että vastaavat tuotetun jätteen määrään suhteutetut maksuluokat ovat olleet jo aiemmin käytössä lasin ja metallin keräyksessä.

Kartonkipakkausten tyhjennys hintoihin koko toimialueelle esitetään 5, 1- 17, 6 prosentin korotusta kunnasta ja astiakoosta riippuen.

Muutosta perustellaan kuljetusurakkakustannusten muutoksella ja urakkasopimusten mukaisilla indeksikorotuksilla.

Metallin keräysastioiden tyhjennys hintoihin koko toimialueelle esitetään 7, 0- 13, 2 prosentin korotusta kunnasta ja astiakoosta riippuen. Muutosta perustellaan kuljetusurakkakustannusten muutoksilla ja urakkasopimusten mukaisilla indeksikorotuksilla. Metallin keräysastioita tyhjenetään kuitenkin pääsääntöisesti hyvin harvoin, joten esitetyt hintamuutokset eivät aiheuta asukkaille merkittäviä muutoksia jätemaksuun. Astia- ja kuntakohtaiset tyhjennys hinnat koko toimialueelle on esitetty liitteessä 1.

Lasin keräysastioiden tyhjennys hintoihin koko toimialueelle esitetään 7, 3- 13,6 prosentin korotusta kunnasta ja astiakoosta riippuen.

Muutosta perustellaan kuljetusurakkakustannusten muutoksilla ja urakkasopimusten mukaisilla indeksikorotuksilla. Lasin keräysastioita tyhjenetään metallin tavoin pääsääntöisesti hyvin harvoin, joten esitetyt hintamuutokset eivät aiheuta asukkaille merkittäviä muutoksia jätemaksuun. Astia- ja kuntakohtaiset tyhjennys hinnat koko toimialueelle on esitetty liitteessä 1.

Muovipakkausjätteiden keräysastioiden tyhjennys hintoihin koko toimialueelle esitetään 5,6 – 9,9 prosentin korotusta kunnasta ja astiakoosta riippuen. Korotusta perustellaan muovinkeräyksen kuljetuskustannusten muutoksilla ja urakkasopimusten mukaisilla indeksikorotuksilla. Astia- ja kuntakohtaiset tyhjennys hinnat koko toimialueelle on esitetty liitteessä 1.

Aluejätepisteiden vuosimaksut

Kiinteistöille, joilta ei noudeta säännöllisesti yhdyskuntajätteitä, on osoitettu sekajätteen vastaanotto paikaksi aluejätepiste, johon saa viedä kerralla kohtuullisen määrän normaalissa asumisessa syntyvää jätettä.

Aluejätepisteitä käyttäviltä kiinteistöiltä peritään vuotuinen jätemaksu kiinteistön käyttötarkoituksen ja asuinhuoneistojen tai vapaa- ajan asuntojen lukumäärän mukaan.

Aluejätepisteen käyttöön oikeuttava maksu on jokaisessa toimialueen kunnassa samansuuruinen. Taksaesitykseen on tuotuna uusina maksuluokkina aluejätepisteen vuosimaksut niille kiinteistöille, jotka kompostoivat biojätteensä tai ovat vapaaehtoisesti liittyneet biojätteen erilliskeräykseen.

Maksuja on aiemman kolmen sijaan jatkossa kuusi eri luokkaa: vakinaisen asuinkiinteistön/huoneiston, yksin asuvan sekä vapaa- ajan asunnon maksuluokat. Vastaavasti niille kiinteistöille, jotka kompostoivat biojätteensä ja ovat ilmoittaneet siitä jätehuoltoviranomaiselle tai ovat liittyneet vapaaehtoisesti biojätteen erilliskeräykseen, esitetään uusiksi maksuluokiksi vakinaisen asuinkiinteistön/huoneiston, yksin asuvan sekä vapaa- ajan asunnon maksuluokat, joiden vuosimaksut ovat alemmat kuin niiden kiinteistöjen, jotka eivät erilliskerää tai kompostoi biojätteitään.

Vakituisen asuinkiinteistön/huoneiston vuosimaksuksi esitetään 122,69 € (alv 0 %), yksin asuvan vuosimaksuksi 81,47 € (alv 0 %) ja vapaa- ajan asunnon vuosimaksuksi 68,26 € (alv 0 %) vuodelle 2024.

Vastaavasti vakituisen asuinkiinteistön/huoneiston, jotka erilliskeräävät tai kompostoivat biojätteensä vuosimaksuksi esitetään 113,81 € (alv 0 %), yksin asuvan vuosimaksuksi 75,99 € (alv 0 %) ja vapaa- ajan asunnon vuosimaksuksi 63,55 € (alv 0 %) vuodelle 2024.

Aluejätepisteiden vuosimaksua esitetään korotettavan vuodelle 2024 noin 11,3- 11,7 %. Aluejätepisteiden korotusesityksen taustalla ovat yleisen kustannusinflaation seurauksena perusmaksun korotusesityksen lisäksi aluejätepisteiden ylläpito- ja kuljetuskustannusten kustannustason nousu n.13,8 %, sekä käsittelykustannusten nousu n. 10,6 %.

Lisätöistä perittävät maksut

Jätehuoltopalveluihin liittyvistä lisätöistä perittäviin maksuihin esitetään pieniä euromääräisiä korotuksia kaikkien lisätyöluokkien osalta. Muutoksia perustellaan yleiskustannusten nousun mukaisilla indeksikorotuksilla sekä urakkakustannusten muutoksilla.

Pientuojien maksut

Jäteasemilla ja jätekeskuksissa vastaanotettaviin kotitalouksien pientuojamaksuihin esitetään korotuksia. Muutoksia esitetään, jotta käsittelyhinnat olisivat entistä kustannusvastaavampia. Enintään 2 m³:n sekajätekuorman vastaanottohintaan esitetään 2,42 euron (alv 0 %) korotusta ja enintään 4 m³:n sekajätekuormaan 4,84 euron (alv 0 %) 3 korotusta. Uusiksi vastaanottohinnoiksi esitetään enintään 2 m³:n kuormalle 20,97 € (alv 0 %) ja 4 m³:n kuormalle 36,29 € (alv 0 %). Pientuojien sekajätteen minimimaksuun esitetään 1,61 euron korotusta (alv 0 %). Minimimaksu kattaa enintään 500 l vastaavan jätemäärän. Hinnan korotuksia perustellaan jätteen käsittelyssä ja vastaanotossa tapahtuneiden urakointikustannusten muutoksilla sekä yleisillä kustannusindeksimuutoksilla. Puujätekuormien vastaanottohintoihin esitetään korotuksia. Muutoksia esitetään, jotta käsittelyhinnat olisivat entistä kustannusvastaavampia. Enintään 2 m³ puujätekuorman vastaanottohintaan esitetään 2,42 euron (alv 0 %) korotusta ja enintään 4 m³ vastaanottohintaan 4,84 euron (alv 0 3%) korotusta. Kyllästetyn puun vastaanottohintaan esitetään 0,80 euron (alv 0 %) korotusta. Taksaan esitetty hinta on asetettu kustannusvastaavaksi toiminnan kustannuksiin nähden.

Maa- aineksen sekä betoni- ja tiilijätteen osalta pientuojamaksuihin esitetään 0,80 euron (alv 0 %) hinnan korotusta per kuorma. Muutoksia esitetään, jotta käsittelyhinnat olisivat entistä kustannusvastaavampia Vuoden 2023 tapaan jäteasemilla ja jätekeskuksissa otetaan veloituksetta erikseen lajiteltuna vastaan kotitalouksien materiaalina hyötykäyttöön kelpaavaa jätettä kuten paperia, pahvia, kartonkia, metallia ja lasipakkauksia. Veloituksetta otetaan vastaan myös kotitalouksien vaarallisia jätteitä, lukuun ottamatta yli 200 litran erää öljyjä tai muita nesteitä, ja kotitalouksien sähkö- ja elektroniikkalaitteita. Lisäksi jätekeskuksissa otetaan veloituksetta vastaan erikseen lajiteltuna maatuva puutarhajätettä sekä risuja, oksia ja pieniä puunrunkoja enintään 2 m³:n erää.

Kotitalouksien painoperusteisten jätemaksujen maksuperusteet (euroa/tonni) yli 4 m³ kuormien osalta on esitetty 54 §:ssä.

Painoperusteisiin maksuihin esitetään 3,15 – 32,65 euron (alv 0 %) hinnankorotusta/tonni jätelajista riippuen. Hinnankorotuksia perustellaan jatkokäsittelyprosessin kustannusten muutoksella.

Vuoden 2024 taksasesitykseen Repsikka noutopalvelulle esitetään yleiseen kustannusinflaatioon perustuvia korotuksia.

Jätetaksan ohjaavuus etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon

Jätetaksalla pyritään jätelain 78 §:n mukaisesti kannustamaan etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon. Tämä tarkoittaa sitä, että eri jätelajien jätehuollosta perittäviä maksuja voidaan porrastaa niin, että kierrätettävistä jätteistä peritään suhteessa pienempää maksua kuin energiana hyödynnettävistä jätteistä. Jättemaksujen on kuitenkin kokonaisuudessaan katettava jätteen tuottajien aiheuttamat kustannukset. Biojätehuollon kustannuksia esitetään edelleen tuettavaksi jätetaksassa. Biojätehuollon tuki sisällytetään aiemmasta poiketen täysimääräisesti sekajätteen käsittelyhintaan, eikä perusmaksuosuudella jatkossa enää tueta biojätteen käsittelyä. Muutoksella pyritään motivoimaan biojätteen lajitteluun. Esitetty muutos laskee biojätteen astiatyhjennyshintoja, koska käsittelyosuutta ei ole enää mukana astiatyhjennyshinnoissa. Myös aluejätepisteen käyttäjien hintaohjausta vahvistetaan biojätteen lajittelun tukemiseksi esittämällä taksaan edullisempaa vuosimaksua niille asiakkaille, jotka lajittelevat biojätteensä erilleen sekajätteestä.

Vuonna 2023 sekajätteen käsittelymaksu on ollut 90,00 eur/t. Sekajätteen käsittelymaksuksi vuodelle 2024 esitetään 120,00 eur/t sisältäen myös biojätteen käsittelymaksun. Korotusesityksen perusteena ovat yleinen kustannusinflaatio sekä biojätteen käsittelyhinnan sisällyttäminen sekajätteen käsittelyhintaan jätelain mukaisen etusijajärjestyksen vahvistamiseksi.

Esittelijä	Tekninen johtaja Jussi Lähteenmäki
Päätösehdotus	Teknisten palveluiden lautakunta päättää, ettei sillä ole lausuttavaa ensisijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen taksasta 1.1.2024.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Lisätietoja	Tekninen johtaja Jussi Lähteenmäki, p. 044 7151 310, etunimi.sukunimi@virrat.fi
Jakelu	kirjaamo@tampere.fi

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa